

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

معاونت آموزش متوسطه

پیوست :

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۱۲

شماره: ۴۰۰ / ۱۸۹۶۰۶

باسمه تعالی

از : معاونت آموزش متوسطه

به : اداره کل آموزش و پرورش استان

موضوع: دستور العمل جامع معافیت تحصیلی

باسلام و احترام،

گمینه بررسی

بخشنامه ها و دستور العمل های اداری

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان : مدیر کل / معاون متوسطه / رؤسای ادارات دوره اول

ودوم متوسطه / فنی حرفه ای و کاردانش

شهرستان، منطقه ، مدیر / معاون متوسطه / کارشناس مسئول

دوره اول و دوم متوسطه / فنی حرفه ای و کاردانش

واحدهای آموزشی: مدارس روزانه و بزرگسالان پسرانه

دوره اول و دوم متوسطه / لایثارگران / آموزش از راه دور

هماهنگ کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۱۷/۴۲۰/۹۶/۴/۲۰: ص

به پیوست نامه شماره ۲۳/۲/ت.د/۹۶۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵ رئیس محترم سازمان وظیفه عمومی ناجا، به

همراه دستور العمل جامع معافیت تحصیلی به شماره ۲۳/۲/ت.د/۹۶۰۸۲۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۱ ارسال می گردد.

مقتضی است دستور فرمایید دستور العمل مذکور به مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه / ناحیه و کلیه

واحدهای آموزشی پسرانه دوره اول و دوم متوسطه روزانه و بزرگسالان تابع آن اداره کل، جهت اطلاع و اجرا ارسال

گردد.

علی زرافشان

معاون آموزش متوسطه

از: سازمان وظیفه عمومی ناجا- معاونت مشمولان و امور معافیت ها- اداره تحصیلی
به: ریاست محترم سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موضوع: دستورالعمل جامع معافیت تحصیلی

سلام علیکم

با صلوات بر محمد (ص) و آل محمد (ص)

با احترام، بدینوسیله یک نسخه دستورالعمل جامع معافیت تحصیلی به شماره ۹۶۰۸۲۵/د.ت/۲/۲۳ مورخه ۱۳۹۶/۰۹/۰۱ در پیوست ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید ضمن ابلاغ آن به کلیه واحدهای آموزشی، بطور دقیق مطالعه و اجرای صحیح آن در دستور کار قرار گیرد. ضمناً کلیه ابلاغیه های قبلی در خصوص معافیت تحصیلی کان لم یکن تلقی می گردد.

رئیس سازمان وظیفه عمومی ناجا

سر تیپ پاسدار بهرام نوروزی

سرهنگ تاج محمدزاده

از طرف

رونوشت:

- ۱- سرپرست محترم مرکز خدمات آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای آگاهی و اقدام برابر شرح فوق.
- ۲- معاون محترم آموزشی و فرهنگی سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی برای آگاهی و اقدام برابر شرح فوق.

- ۳- معاون محترم آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش برای آگاهی و اقدام برابر شرح فوق.

از: سازمان وظیفه عمومی ناجا- معاونت مشمولان و امور معافیت ها- اداره تحصیلی

به: معاونت وظیفه عمومی فرماندهی انتظامی استان ها

موضوع: دستورالعمل جامع معافیت تحصیلی

سلام علیکم؛

با صلوات بر محمد (ص) و آل محمد (ص)

با احترام، بدینوسیله دستورالعمل جامع معافیت تحصیلی برگرفته از قانون خدمت وظیفه عمومی، آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی مصوب هیئت محترم وزیران و تدابیر ابلاغی ستاد کل نیروهای مسلح برای اجرا به شرح ذیل ابلاغ می گردد. دستور فرمایید در جهت حسن اجرای آن دقت و اهتمام لازم معمول گردد.

فصل اول- کلیات

۱- هدف:

الف) حسن اجرای ضوابط و مقررات معافیت های تحصیلی.

۲- منظور:

الف) تشریح ضوابط آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی.

ب) شفاف سازی و تکمیل سایر ضوابط ادامه تحصیل مشمولان.

پ) ایجاد وحدت رویه و یکنواختی در اجرای مقررات.

ت) بهبود و ساماندهی فرآیندهای رسیدگی.

۳- مفاهیم و اصطلاحات:

الف) مشمول: هر فرد ذکور ایرانی از اول ماهی که طی آن ماه به سن هجده سال تمام می رسد مشمول مقررات خدمت وظیفه عمومی است.

مثال: فردی متولد ۷۸/۰۲/۱۰ از تاریخ ۹۶/۰۲/۰۱ وارد سن مشمولیت شده است.

ب) دانش آموز: به فردی اطلاق می شود که برابر ضوابط و مقررات وزارت آموزش و پرورش در یکی از مدارس روزانه بزرگسالان یا آموزش از راه دور به تحصیل اشتغال دارد.

تبصره: افرادی که بصورت داوطلب آزاد مشغول به تحصیل هستند، در شمول معافیت تحصیلی دانش آموزی قرار ندارند.

پ) دانشجو: به فردی اطلاق می شود که طبق مقررات وزارت خانه های علوم و بهداشت و سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی در یکی از دانشگاه ها، مراکز و موسسات آموزش عالی دولتی یا غیر دولتی داخل و یا خارج از کشور مورد تأیید وزارتخانه های مذکور به تحصیل اشتغال دارد.

ت) طلبه: به فردی اطلاق می شود که برابر ضوابط و مقررات شورای عالی حوزه های علمیه، در یکی از حوزه های علمیه یا مدارس علوم دینی به تحصیل اشتغال دارد.

ج) دانشگاه ها: کلیه دانشگاه ها، مراکز و موسسات آموزش عالی دولتی یا غیردولتی مورد تأیید وزارتخانه های علوم، بهداشت سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و یا آموزش و پرورش.

چ) سازمان: سازمان وظیفه عمومی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و رده های هم نام در استان ها.

ح) وزارت علوم: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

خ) وزارت بهداشت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

د) قانون: قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳ و کلیه الحاقات و اصلاحات بعدی آن.

فصل دوم- اجرا

بخش اول- معافیت تحصیلی دانش آموزی

الف- فرآیند درخواست و صدور معافیت تحصیلی:

۱- وزارت آموزش و پرورش می بایست فهرست مدرسی را که دانش آموزان مشمول در آن به تحصیل اشتغال می یابند جهت اختصاص کد واحد آموزشی به همراه آدرس و شماره تلفن به تفکیک استان، شهرستان و نواحی، تعیین شهری، روستایی و عشایری بودن مدارس به سازمان اعلام نماید.

۲- مدارس باید قبل از ثبت نام برای هر سال تحصیلی، وضعیت دانش آموزان مشمول را بررسی و در صورتی که به سن مشمولیت رسیده و واجد شرایط ادامه تحصیل باشند، با تکمیل «برگ درخواست معافیت تحصیلی دانش آموزی» که شامل مشخصات مشمول، پایه، سال تحصیلی و کد واحد آموزشی می باشد، آنان را برای اخذ معافیت تحصیلی به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) هدایت نمایند. (پیوست شماره ۱)

تبصره: مدارس بایستی در طول تحصیل دانش آموزانی که به سن مشمولیت می رسند را حداکثر ظرف مدت سه ماه جهت اخذ معافیت تحصیلی به دفاتر پلیس +۱۰ معرفی نمایند.

- ۳- مشمولانی که «برگ درخواست معافیت تحصیلی دانش آموزی» را از مدارس مربوط دریافت می کنند، موظفند جهت اخذ معافیت تحصیلی، به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی پلیس +۱۰ مراجعه نمایند.
- ۴- دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی نسبت به ثبت درخواست معافیت تحصیلی در سامانه اقدام و در صورتی که منعی برای تحصیل مشمول نباشد، برگ «مجاز ثبت نام (یا معافیت تحصیلی)» را صادر و به مشمول تحویل دهند. در صورت عدم صدور معافیت تحصیلی و تقاضای مشمول جهت بررسی مجدد، وی می تواند درخواست توجیه عدم صدور معافیت تحصیلی را در دفتر پلیس +۱۰ ثبت نموده، تا بررسی های لازم توسط کارشناس وظیفه عمومی معمول و در صورت احراز شرایط معافیت تحصیلی صادر گردد.
- ۵- مشمولان بایستی برگ مجوز ثبت نام یا معافیت تحصیلی را جهت ثبت نام و درج در پرونده به واحد آموزشی مربوط ارائه نمایند.
- ۶- دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی موظفند پس از ثبت درخواست معافیت تحصیلی در سامانه، بصورت هفتگی سوابق مربوط را به وظیفه عمومی شهرستان مربوط تحویل نمایند.
- تبصره ۱: کارشناسان معافیت تحصیلی رده های وظیفه عمومی شهرستان موظفند مدارک پرونده را با اطلاعات سامانه جامع وظیفه عمومی تطبیق داده و در صورت دارا بودن شرایط، نسبت به تأیید معافیت تحصیلی حداکثر ظرف دو ماه اقدام نمایند. ضمناً ضروری است حداقل ۶ ماه مدارک تحصیلی تحویلی از دفاتر در معاونت وظیفه عمومی نگهداری گردد.
- تبصره ۲: در صورت مغایرت اطلاعات مندرج در سامانه با مدارک تحصیلی، ضمن انجام مکاتبات با فاوای استان و مرکز عملیات مشمولان برای اخذ توضیح از دفتر مربوط، علی هذا در صورتی که دانش آموز مشمول فاقد شرایط معافیت تحصیلی باشد، ابطال آن در سامانه اقدام و نتیجه کتباً با قید فوریت از طریق پیک به مدرسه مربوط گزارش شود.
- ۷- به مشمولان زیر معافیت تحصیلی تعلق نمی گیرد و تا تعیین تکلیف وضعیت مشمولیت، از نظر مقررات وظیفه عمومی مجاز به ادامه تحصیل نیستند:
- الف- دانش آموزانی که از هنگام ورود به سن مشمولیت، بیش از سه ماه متوالی مرتکب عدم حضور غیر موجه (ترک تحصیل) در واحد آموزشی شده باشند.
- ب- دانش آموزانی که به صورت داوطلب آزاد به تحصیل اشتغال داشته و یا مرتکب غیبت یا وقفه تحصیلی بیش از سه ماه می گردند.

پ- دانش آموزانی که خارج از سقف مجاز سنوات تحصیلی موضوع تبصره (۱) ماده (۳۳) قانون خدمت وظیفه عمومی، ادامه تحصیل می دهند.

پ- دانش آموزانی که در سن مشمولیت انصراف، ترک تحصیل یا اخراج شده باشند. مگر اینکه برابر ضوابط و مقررات مربوط، در مهلت مقرر اعاده به تحصیل گردند.

تبصره ۱: عدم حضور غیر موجه سه ماه متوالی و بیشتر دانش آموزان در واحد آموزشی مربوط، به منزله ترک تحصیل تلقی می گردد.

تبصره ۲: تشخیص موجه یا غیر موجه بودن عدم حضور دانش آموزان در واحدهای آموزشی، با ادارات آموزش و پرورش مربوط می باشد.

۸- دانش آموزانی که قبل از سن مشمولیت ترک تحصیل کرده یا به صورت داوطلب آزاد به تحصیل اشتغال دارند، چنانچه حداکثر ظرف مدت سه ماه از زمان ورود به سن مشمولیت، به صورت حضوری (بعنوان دانش آموز رسمی) مشغول به تحصیل شوند، می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند.

۹- واحدهای آموزشی مجاز به ثبت نام از مشمولان غایب نبوده و در صورت ثبت نام برابر مقررات خدمت وظیفه عمومی، با متصدی مربوط برخورد قانونی صورت می پذیرد.

۱۰- مشمولانی که حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ شروع به تحصیل و صدور معافیت تحصیلی، به واحد آموزشی مراجعه نکرده و به تحصیل اشتغال نیابند، به عنوان انصراف از تحصیل محسوب شده و واحدهای آموزشی مجاز به ثبت نام از آنان نمی باشند. مگر این که برابر ضوابط و مقررات مربوط، در مهلت مقرر اعاده به تحصیل گردند.

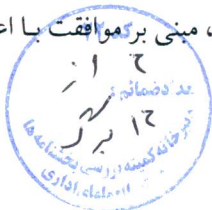
ب- ضوابط و مقررات تحصیلی دانش آموزی:

۱- برابر تبصره (۱) ماده (۳۳) قانون خدمت وظیفه عمومی، حداکثر مدت معافیت تحصیلی برای دانش آموزانی که به صورت پیوسته مشغول به تحصیل می باشند، تا پایان ۲۰ سالگی خواهد بود.

تبصره ۱: معافیت تحصیلی دانش آموزان در سقف سنی ۲۰ سالگی بصورت یک ساله صادر می گردد، لذا پس از انقضای اعتبار یک سال معافیت تحصیلی، مدرسه محل تحصیل بایستی در صورت اشتغال به تحصیل دانش آموز، جهت تمدید معافیت تحصیلی، وی را با ارائه فرم درخواست معافیت تحصیلی به یکی از دفاتر پلیس + ۱۰ ارجاع نماید.

تبصره ۲: دانش آموزان استثنائی پس از ورود به سن مشمولیت باید درخواست معافیت پزشکی نمایند، در صورتی که معاف دائم شوند با اخذ کارت معافیت دائم پزشکی و در صورتی که معاف از رزم شوند می توانند طبق مصوبه کمیته تبیین مقررات به

- تاریخ ۹۶/۸/۲۴ تا پایان ۲۲ سالگی به تحصیل خود ادامه دهند. چنانچه منع خدمتی نداشته باشند (سرباز شناخته شوند) همانند سایر دانش آموزان عادی می توانند حداکثر تا پایان ۲۰ سالگی از معافیت تحصیلی برخوردار شوند.
- ۲- دانش آموزان عادی که ۲۰ سالگی آنان به پایان می رسد، چنانچه تمایل به ادامه تحصیل داشته باشند می توانند با اخذ مجوز وظیفه عمومی از مهلت یک ساله معرفی استفاده نموده تا سال تحصیلی (در همان پایه) را به اتمام برسانند و در مهلت باقیمانده از یک سال مهلت معرفی، خود را جهت تعیین تکلیف مشمولیت به مراکز وظیفه عمومی یا دفاتر پلیس ۱۰+ معرفی نمایند. لیکن طبق ماده (۱۳) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، مجاز به ادامه تحصیل در دانشگاه و یا مقطع بالاتر نخواهند بود.
- ۳- مسئولان واحدهای آموزشی موظفند پیوستگی تحصیلی دانش آموزان مشمول را کنترل و در صورت فراغت، انصراف، اخراج یا ترک تحصیل مراتب را با تکمیل برگ اتمام معافیت تحصیلی دانش آموزی حداکثر ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ وقوع به معاونت های وظیفه عمومی شهرستان محل تحصیل اعلام نمایند. (پیوست شماره ۲)
- تبصره ۱: وظیفه عمومی شهرستان مربوط موظف است در اسرع وقت، اتمام معافیت تحصیلی را در سامانه درج نماید.
- تبصره ۲: متخلفان از اجرای این ماده در ادارات آموزش و پرورش و آموزشگاه های محل تحصیل، توسط سازمان به دستگاه مربوطه جهت اعمال تنبیه های موضوع تبصره (۳) ماده (۳۴) قانون معرفی می گردند.
- ۴- تغییر رشته یا انتقال دانش آموزان مشمول، برابر ضوابط آموزشی و موافقت مدارس محل تحصیل، به شرط رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی بلامانع است.
- تبصره ۱: در صورتی که دانش آموز مشمول به واحد آموزشی شهرستان یا استان دیگری منتقل شود، مدیر واحد آموزشی جدید موظف است برگ درخواست معافیت تحصیلی وی را به همراه «برگ اعلام انتقال دانش آموز» به دفتر پلیس ۱۰+ محل تحصیل جدید ارسال نماید. (پیوست شماره ۳)
- تبصره ۲: دفتر پلیس ۱۰+ شهرستان محل تحصیل جدید موظف است ضمن ثبت انتقال، معافیت تحصیلی جدید را صادر و جهت ارائه به واحد آموزشی جدید، به مشمول تحویل دهد.
- ۵- بازگشت یا اعاده به تحصیل دانش آموزان انصرافی، ترک تحصیل و یا اخراجی، با لحاظ نمودن شرایط زیر و پس از صدور مجوز از سوی معاونت وظیفه عمومی شهرستان محل تحصیل بلامانع است:
- الف- با درخواست مدرسه و تصویب کمیسیون موارد خاص منطقه یا ناحیه آموزش و پرورش مربوط، مبنی بر موافقت با اعاده به تحصیل دانش آموز.
- ب- عدم گذشت بیش از یکسال از تاریخ انصراف، ترک تحصیل و یا اخراج دانش آموز.

ب- اشتغال به تحصیل در همان رشته و پایه قبلی باشد، به عبارت دیگر رشته و پایه دانش آموز تغییر نکند.

ت- مشمول به خدمت دوره ضرورت اعزام نشده باشد.

ث- انصراف از تحصیل در سنوات مجاز تحصیلی صورت گرفته باشد.

ج- امکان فراغت از تحصیل در سقف مجاز سنوات تحصیلی وجود داشته باشد.

تبصره: دانش آموزانی که در سن مشمولیت انصراف، ترک تحصیل و یا اخراج می شوند، در صورت عدم بازگشت به تحصیل، امکان استفاده از معافیت تحصیلی را ندارند و لذا بازگشت به تحصیل دانش آموز می بایست با مجوز وظیفه عمومی صورت پذیرد.

۶- مشمولانی که قبل از ورود به سن مشمولیت انصراف، اخراج یا ترک تحصیل می شوند، موظفند با همراه داشتن برگه اعلام آخرین وضعیت تحصیل، حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ ورود به سن مشمولیت، خود را جهت تعیین تکلیف وضعیت مشمولیت به یکی از دفاتر پلیس +۱۰ شهرستان محل سکونت معرفی نمایند.

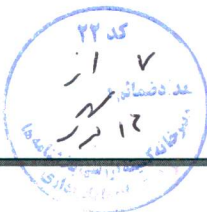
۷- مشمولانی که پس از ورود به سن مشمولیت، در سنوات مجاز تحصیلی انصراف، ترک تحصیل و یا از واحد آموزشی اخراج شده باشند، از تاریخ وقوع، حداکثر یک سال مهلت دارند با همراه داشتن برگ اعلام آخرین وضعیت تحصیل، برای رسیدگی به وضع مشمولیت خود را به یکی از دفاتر پلیس +۱۰ شهرستان محل سکونت معرفی نمایند.

۸- ترخیص از خدمت کارکنان وظیفه برای ادامه تحصیل در مقطع متوسطه مجاز نمی باشد.

۹- دانش آموزانی که در حین تحصیل تقاضای اعزام به خدمت نمایند به منزله انصراف از تحصیل تلقی شده و بازگشت به تحصیل آنان صرفاً تا قبل از موعد اعزام و با رعایت شرایط مندرج در (بند ۵ همین بخش) امکان پذیر است.

۱۰- اصلاح آخرین وضعیت تحصیلی مشمولان وظیفه (سربازان حین خدمت)، بعد از اعزام به خدمت و پذیرش در یگان خدمتی، ممنوع است. ضمناً سربازان وظیفه جهت بخشودگی اضافه خدمت صرفاً می توانند از طریق اختیارات واگذار شده به جایگاههای سرتیپی و بالاتر در یگانهای محل خدمت با احراز شرایط بهره مند شوند.

۱۱- ملاک رسیدگی به درخواست مشمولان، مندرجات اولین گواهی صادره از سوی واحدهای آموزشی بوده و تغییرات بعدی مورد قبول نخواهد بود. مگر اینکه با ارائه مدارک و مستندات که توسط نواحی یا مناطق آموزش پرورش مورد تأیید قرار گرفته باشد و با دستور شخص معاون وظیفه عمومی استان قابل بررسی خواهد بود. در این صورت مراتب به همراه مدارک و مستندات به سازمان ارسال گردد.

تبصره: مدارکی که باید بررسی شود از جمله استعمال محرمانه از مدرسه و تأیید اداره آموزش و پرورش محل تحصیل، ریز نمرات تحصیلی و غیره می باشد.

۱۲- با توجه به اینکه پایان سال تحصیلی شهریور ماه هر سال می باشد، لذا دانش آموزانی که در سن مشمولیت و در ماههای خرداد و تیر فارغ التحصیل می شوند در حکم فارغ التحصیلان شهریور محسوب شده و یک سال مهلت آنان برای پذیرش در دانشگاه و یا معرفی برای انجام خدمت، تا پایان شهریور ماه سال بعد خواهد بود.

مثال: دانش آموز متولد ۷۸/۲/۲۰ که در ۹۶/۳/۳۰ در مقطع دیپلم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شده است، تا تاریخ ۹۷/۶/۳۱ مهلت معرفی خواهد داشت.

۱۳- با توجه به اینکه پایان سال تحصیلی شهریور ماه می باشد، لذا کلیه مشمولانی که قبل از ورود سن مشمولیت و در ماه های خرداد و تیر سالی که طی آن سال به ۱۸ سالگی می رسند (سال تولد+۱۸) در مقطع دیپلم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل می گردند، تا پایان شهریور ماه سال آینده (سال بعد از فراغت) مهلت معرفی خواهند داشت.

مثال: دانش آموز متولد ۷۸/۵/۳۰ که در تاریخ ۹۶/۳/۳۰ در مقطع دیپلم و یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شده، تا تاریخ ۹۷/۶/۳۱ مهلت معرفی خواهد داشت.

۱۴- مشمولان متولد ماه های بهمن و اسفند، چنانچه در دی ماه ۱۸ سالگی و قبل از سن مشمولیت (سال تولد+۱۸) در مقطع دیپلم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شوند، تا پایان شهریور سال آینده (سال بعد از فراغت) مهلت معرفی خواهد داشت.

مثال: دانش آموز متولد ۷۸/۱۲/۳۰ که در ۹۶/۱۰/۳۰ قبل از سن مشمولیت در مقطع دیپلم و یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شود تا ۹۷/۶/۳۱ مهلت معرفی خواهد داشت.

۱۵- افرادی که قبل از سن مشمولیت و در سن ۱۷ سالگی (سال تولد+۱۷) یا قبل از آن در مقطع دیپلم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل می شوند، پس از رسیدن به ۱۸ سالگی تمام، شش ماه مهلت معرفی خواهند داشت.

مثال: دانش آموز متولد ۷۸/۴/۱۰ که در ۹۵/۳/۳۱ قبل از سن مشمولیت در مقطع دیپلم یا پیش دانشگاهی فارغ التحصیل شده تا ۹۶/۱۰/۱۰ مهلت معرفی خواهد داشت.

بخش دوم- معافیت تحصیلی دانش آموزی خارج از کشور:

۱- برابر ماده (۳۷) قانون خدمت وظیفه عمومی، ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت یا ولایت قانونی آنها می باشند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا موسسات آموزشی کشورهای خارج مورد تایید وزارت آموزش و پرورش و طلاب

حوزه های علمیه مورد تایید شورای عالی حوزه های علمیه به سن مشمولیت برسند از معافیت تحصیلی بهره مند می گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یک سال پس از فراغت از تحصیل، در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تایید وزارتخانه های علوم یا بهداشت هستند بلامانع می باشد.

تبصره ۱: چنانچه فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران، در سن مشمولیت و قبل از اخذ مدرک دیپلم یا پیش دانشگاهی به تبع مأموریت والدین خود از کشور خارج و در مدارس ایرانی یا خارجی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش به تحصیل اشتغال یابند، با رعایت مفاد ماده (۳۳) قانون، می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره ۲: معافیت تحصیلی خارج از کشور برای مشمولین ماده (۳۷) قانون، وفق ماده (۱۸) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، با سپردن تضمین لازم (وثیقه کامل) صادر می گردد.

۲- دانش آموزان ایرانی مقیم خارج از کشور موظفند پس از ورود به سن مشمولیت به نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت و در صورت عدم وجود نمایندگی در آن محل به نزدیکترین نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران و یا مراکز تعیین شده از سوی سازمان در داخل کشور جهت رسیدگی به وضع مشمولیت یا درخواست معافیت تحصیلی خود مراجعه نمایند.

۳- نمایندگی جمهوری اسلامی ایران موظف است جهت مشمولان مقیم خارج از کشور متقاضی معافیت تحصیلی، در صورت تأیید اقامت، مدارک تحصیلی آنان را بررسی و به مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش ارسال نماید.

۴- مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش، می بایست مدارک دریافتی را بررسی و در صورت تأیید واحد آموزشی خارج از کشور، با تکمیل برگ درخواست معافیت تحصیلی دانش آموزی خارج از کشور، مشمول، نماینده (بستگان درجه یک) و یا وکیل قانونی وی را جهت دریافت معافیت تحصیلی به سازمان وظیفه عمومی هدایت نماید. (فرم درخواست معافیت تحصیلی دانش آموزی خارج از کشور پیوست شماره ۱۲ می باشد).

۵- سازمان وظیفه عمومی پس از بررسی و احراز شرایط، برابر فرآیند تعریف شده اقدام به صدور معافیت تحصیلی دانش آموزی خارج از کشور نموده و برگه معافیت تحصیلی را تحویل مشمول، نماینده یا وکیل وی می نماید.

۶- مشمول، نماینده یا وکیل وی موظف است معافیت تحصیلی را جهت درج در پرونده به مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش تحویل نماید.

۷- برابر ماده (۱۷) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، دانش آموزانی که با استفاده از معافیت تحصیلی در خارج از کشور به تحصیل اشتغال دارند، چنانچه در حین تحصیل به کشور مراجعت نمایند و ظرف مدت سه ماه به محل تحصیل خود برگردند، معافیت تحصیلی آنها لغو خواهد شد.

تبصره: چنانچه دانش آموز مشمول برای بازگشت به محل تحصیل به مدت بیشتری نیاز داشته باشند بر حسب پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و موافقت سازمان این مدت حداکثر تا ۳ ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود.

۸- برابر ماده (۱۸) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، مشمولان برای استفاده از معافیت تحصیلی خارج از کشور باید تضمین های لازم را قبل از خروج از کشور، به سازمان بسپارند و متعهد شوند در مهلت های مقرر مربوط، به کشور مراجعت نمایند و شرط سازمان مبنی بر ضبط تضمین به نفع دولت، در صورت عدم مراجعت به موقع را بپذیرند.

۹- مقیم بودن در خارج از کشور، توسط نمایندگی سیاسی یا کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت و براساس ضوابط مربوط، احراز و از طریق وزارت امور خارجه به سازمان وظیفه عمومی اعلام می گردد.

۱۰- دانش آموزان ایرانی مقیم خارج از کشور برابر مقررات وزارت آموزش و پرورش و با مجوز صادره از سوی آن وزارت که شماره معافیت تحصیلی مشمول در آن قید گردیده و با درج مهر تردد دانش آموزی در گذرنامه از طریق نمایندگی کنسولی کشور محل اقامت، به کشور تردد می نمایند.

تبصره: دفعات تردد مشمول به داخل کشور در مدت تحصیل با رعایت مفاد (بند ۷ همین بخش)، از نظر وظیفه عمومی محدودیتی ندارد و تردد مشمولان برابر ضوابط وزارتخانه متبوع می باشد.

۱۱- ضوابط و مقررات مربوط به مدت اعتبار معافیت تحصیلی، سقف مجاز سنوات تحصیلی و مهلت معرفی جهت تعیین وضع مشمولیت دانش آموزان خارج از کشور همانند دانش آموزان داخل کشور می باشد.

۱۲- طبق ماده (۱۶) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، مشمولانی که با داشتن شرایط معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می کنند، موظفند حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ فراغت از تحصیل، اخراج، انصراف یا ترک تحصیل، خود را برای رسیدگی به وضع مشمولیت به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور یا مراکز تعیین شده از سوی سازمان داخل کشور معرفی نمایند. فارغ التحصیلان یک سال تحصیلی طبق تبصره (۱) ماده (۲) آیین نامه اجرایی مهلت معرفی دارند.

۱۳- دانش آموزان مشمول شاغل به تحصیل در خارج از کشور چنانچه تمایل به تحصیل در داخل کشور یا کشور دیگری را داشته باشند، در صورت تأیید و درخواست وزارت آموزش و پرورش، با موافقت سازمان وظیفه عمومی، حداکثر معافیت تحصیلی آنان تا سن بیست سال تمام قابل انتقال می باشد.

۱۴- مشمولانی که خارج از ضوابط و مقررات و یا به صورت غیر مجاز از کشور خارج شده باشند، نمی توانند از معافیت تحصیلی برخوردار شوند.

بخش سوم- معافیت تحصیلی دانشجویان داخل کشور

الف- فرآیند درخواست و صدور معافیت تحصیلی:

۱- پذیرش در دانشگاه مستلزم شرکت در آزمون سراسری نبوده و دانشگاه ها مجازند برابر ضوابطی که از سوی وزارت علوم، بهداشت یا سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی تعیین می شود و همچنین رعایت مقررات وظیفه عمومی نسبت به پذیرش دانشجو بدون آزمون سراسری در دانشگاه های مربوط نیز اقدام نمایند.

۲- دانشگاه ها موظفند مشمولانی را که در مقاطع مختلف دانشگاهی پذیرفته می شوند، با تکمیل برگ «درخواست معافیت تحصیلی دانشجویان» بدون خط خوردگی، برای اخذ معافیت تحصیلی به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی پلیس +۱۰ هدایت نمایند. (پیوست شماره ۴)

تبصره ۱: دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی موظفند از پذیرش برگه درخواست معافیت تحصیلی که به صورت نافرمانی یا مخدوش باشد خودداری نمایند.

تبصره ۲: دانشگاه موظف است دانشجویانی را که قبل از سن مشمولیت به تحصیل اشتغال یافته اند، حداکثر ظرف سه ماه پس از ورود به سن مشمولیت، همانند دیگر دانشجویان مشمول برای اخذ معافیت تحصیلی به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی معرفی نماید.

۳- دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی مکلفند ضمن کنترل و تطبیق مدارک دریافتی با محتویات مندرج در برگه درخواست معافیت تحصیلی، نسبت به ثبت مندرجات اعلامی در سامانه وظیفه عمومی اقدام و مجوز ثبت نام یا عدم موافقت با ثبت نام را به مشمول تحویل نمایند. در صورت عدم صدور معافیت تحصیلی و تقاضای مشمول جهت بررسی مجدد، وی می تواند درخواست توجیه عدم صدور معافیت تحصیلی در دفتر پلیس +۱۰ ثبت نموده، تا بررسی های لازم توسط کارشناس وظیفه عمومی معمول و در صورت احراز شرایط معافیت تحصیلی صادر گردد.

۴- مشمول موظف است مجوز ثبت نام را به دانشگاه تحویل و اقدام به ثبت نام نماید.

تبصره: معاونت وظیفه عمومی استان باید نسبت به اخذ اصل برگه های معافیت تحصیلی هولوگرام دار که به صورت متمرکز چاپ می شود از طریق فاوای سازمان پیگیری و دریافت نموده و حداکثر تا قبل از پایان نیمسال اول تحصیلی به دانشگاه ها

۱۳- طلاب دارای مدرک کارشناسی و بالاتر یا حسب مقررات مربوط معادل آن در حوزه، می توانند در چارچوب ضوابط موضوع ماده (۳۶) قانون و ماده (۱۸) آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، برای تحصیل به خارج از کشور مسافرت نمایند.

۱۴- طلابی که بر اساس مقررات مربوط، در خارج از کشور مشغول به تحصیل حوزوی می شوند، باید مدارک اشتغال به تحصیل خود را به مرکز مدیریت حوزه های علمیه ارسال نمایند تا در صورت تأیید، از طریق مرکز یادشده برای آنان از سازمان درخواست معافیت تحصیلی شود.

فصل سوم- دستورات هماهنگی:

- ۱- مقرر گردید برابر فرآیند تعریف شده، معافیت های تحصیلی دانشجویی، دانش آموزی و طلاب پس از ثبت در سامانه دفاتر پلیس + ۱۰ و تحویل پرونده و نهایتاً تأیید توسط معاونت های وظیفه عمومی محل تحصیل، صادر گردد.
- ۲- ادامه تحصیل نخبگان در داخل کشور در صورت تأیید و اعلام بنیاد نخبگان نیروهای مسلح، در مقاطع تحصیلات تکمیلی همزمان با انجام خدمت دوره ضرورت در قالب پروژه های تحقیقاتی بلامانع خواهد بود.
- ۳- ادامه تحصیل سربازان اعضای هیئت علمی دانشگاه ها تا کسب فوق تخصص در رشته های پزشکی در داخل کشور بلامانع می باشد. و به استناد آیین نامه اجرایی قانون جذب اعضای هیئت علمی دانشگاهها، صرفاً می توانند در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور ادامه تحصیل دهند. ضمناً این دسته مشمولان پس از ترخیص از خدمت، می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند.
- ۴- با توجه به اینکه برابر اعلام اداره کل امور بورس و دانشجویان خارج از کشور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، امکان ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی در مقطع دکتری پیوسته غیرپزشکی در خارج از کشور فراهم گردیده است، لذا صدور معافیت تحصیلی برای فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی جهت ادامه تحصیل در مقطع دکتری پیوسته غیرپزشکی خارج از کشور در سقف سنوات اولیه ۶ سال پس از سپردن وثیقه کامل و با رعایت سایر ضوابط بلامانع است.
- ۵- برای مشمولین وظیفه غایب و همچنین مشمولان غایب، در صورتی که عذرشان مطابق تبصره (۳) ماده (۵۸) قانون در دستورالعمل اجرایی مربوط موجه نباشد، معافیت تحصیلی صادر نمی گردد.
- ۶- مشمولانی که به تحصیل اشتغال داشته و دارای معافیت تحصیلی اعم از دانش آموزی یا دانشجویی می باشند، مجاز به درخواست معافیت پزشکی همزمان با ادامه تحصیل نمی باشند، مگر در خصوص نقص عضو و یا بیماری هایی که بر اساس

ضوابط آیین نامه پزشکی و پیوست آن، مقطع تحصیلی در آن اثر نداشته باشد. شایان ذکر است برای طلاب حوزه های علمیّه درخواست معافیت پزشکی همزمان با ادامه تحصیل در حوزه بلامانع است.

۷- مشمولانی که دارای معافیت موقت کفالت یا پزشکی بدون غیبت می باشند، ادامه تحصیل آنها در مدت اعتبار معافیت موقت با اخذ مجوز کتبی از وظیفه عمومی (بدون صدور معافیت تحصیلی) بلامانع است. پس از اتمام معافیت موقت و ادامه رسیدگی به درخواست آنان، چنانچه مشمول معاف دائم شناخته شود با ارائه کارت معافیت دائم، ادامه تحصیل خواهد داد و در صورت عدم معافیت دائم، مشروط به اینکه شرایط اخذ معافیت تحصیلی را دارا باشد می تواند از معافیت تحصیلی استفاده نماید.

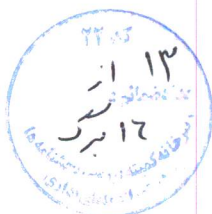
۸- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، دانشجویان دانشگاههای داخل کشور موظف هستند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه نسبت به اخذ معافیت تحصیلی یا مجوز ثبت نام موقت اقدام نمایند در غیر این صورت امکان ثبت درخواست معافیت تحصیلی وجود نداشته و مشمول فاقد شرایط شناخته می شود. همچنین دانشجویانی که در خارج از کشور مشغول به تحصیل شده اند باید حداکثر تا پایان سال اول تحصیلی نسبت به دریافت معافیت تحصیلی خود اقدام نمایند، در غیر این صورت مجاز به ادامه تحصیل نبوده و پس از گذشت مهلت معرفی به عنوان مشمول غایب محسوب می گردند.

۹- انتقال معافیت تحصیلی دانشجویان، دانش آموزان و طلاب حوزه های علمیّه در دفاتر پلیس +۱۰ راه اندازی گردیده، از این رو با ارائه موافقت نامه دانشگاه، مدرسه که با تأیید اداره آموزش و پرورش همراه است و یا مرکز مدیریت حوزه علمیّه مبدأ و مقصد، این امر در دفاتر پلیس +۱۰ محل تحصیل انجام می گردد.

۱۰- مسؤولیت اجرای دستورالعمل با معاونت های وظیفه عمومی سراسر کشور بوده و معاونت مشمولان و امور معافیت ها بر حسن اجرای آن نظارت خواهد کرد.

۱۱- دانشجویانی که قبل از اصلاح قانون مورخ ۹۰/۸/۲۲ وارد دانشگاه شده اند (منظور دانشجویان ورودی ماقبل مهر ۹۰)، سنوات مجاز تحصیلی، سنوات ارفاقی، مهلت معرفی و ... طبق ضوابط قبلی با آنها رفتار خواهد شد.

۱۲- کلیه ابلاغیه های قبلی در خصوص معافیت تحصیلی لغو می گردد. از تاریخ ابلاغ، مبنای رسیدگی به درخواست های معافیت تحصیلی این دستورالعمل می باشد.

بسمه تعالی
درخواست معافیت تحصیلی دانش آموزان

شماره :

تاریخ :

محل
الصاق
عکس
مشمول

معاونت وظیفه عمومی شهرستان - دفتر خدمات الکترونیک پلیس +۱۰ شهرستان

شماره ملی:

سلام علیکم ،

با احترام ، به آگاهی می رساند مشمول جناب آقای فرزند متولد
...../...../..... که از تاریخ/...../..... در پایه مقطع رشته
شروع به تحصیل خواهد نمود . برای اخذ معافیت تحصیلی معرفی می شود .
ضمناً نامبرده در سن مشمولیت فاقد هر گونه وقفه تحصیلی منجر به اخراج یا ترک تحصیل بوده و در شرایط زیر نیز قرار ندارد :

- ۱ - دانش آموزانی که بعد از ورود به سن مشمولیت به صورت داوطلب آزاد اشتغال به تحصیل نموده اند .
- ۲ - دانش آموزانی که قبل یا بعد از سن مشمولیت موفق به اخذ دیپلم متوسطه یا پایان دوره پیش دانشگاهی شده باشند .
- ۳ - دانش آموزانی که بعد از سن مشمولیت بیش از سه ماه متوالی وقفه تحصیلی غیر موجه داشته و یا این که بعد از سن مشمولیت انصراف، اخراج یا ترک تحصیل نموده باشند .

آدرس کامل و شماره تماس مشمول:

مهر و امضای رئیس دبیرستان / هنرستان

.....

.....

پیوست شماره (۱)

گواهی اعلام آخرین وضعیت تحصیلی دانش آموزان

شماره:

تاریخ:

محل الصاق
عکس
مشمول

محل درج
بارکد

وظیفه عمومی شهرستان

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

شماره ملی

سلام علیکم ،

با احترام، عطف به معافیت تحصیلی شماره مورخ آخرین وضعیت تحصیلی دانش آموز
مشمول جناب آقای فرزند متولد/...../..... (.....) که تاکنون از
معافیت تحصیلی در سنوات مجاز در پایه و مقطع بهره مند بوده به شرح زیر اعلام می گردد .

☐ مشمول در تاریخ/...../..... ۱۳۹۰ بصورت دانش آموز : عادی

☐ فارغ التحصیل گردیده، داوطلب آزاد

☐ انصراف از تحصیل گردیده،

☐ ترک تحصیل یا اخراج گردیده،

بنابراین آخرین مدرک ارزشیابی شده وی می باشد.

تاریخ ترک تحصیل حضوری نامبرده/...../..... می باشد. (ویژه دانش آموزان داوطلب آزاد)

آدرس مشمول:..... تلفن تماس:.....

تذکرات :

۱- مشمول حداکثر یک سال پس از فراغت ، اخراج ، انصراف ، ترک تحصیل یا اتمام سنوات تحصیلی تعیین شده ، می
بایست جهت روشن نمودن وضعیت مشمولیت خود به دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) مراجعه نماید در غیر
اینصورت وارد غیبت می شود.

تبصره: چنانچه تاریخ وقوع فراغت از تحصیل، انصراف، ترک تحصیل یا اخراج قبل از سن مشمولیت باشد، مشمول از تاریخ
ورود به سن ۱۸ سالگی تمام حداکثر شش ماه مهلت دارد تا جهت تعیین وضعیت مشمولیت خود اقدام نماید.

۲- مشمول موظف است قبل از تکمیل مراحل ثبت اطلاعات در سامانه جامع وظیفه عمومی، اطلاعات اعلامی را کنترل
نماید، بعد از تکمیل مراحل ثبت، تغییر تاریخ فوق و سایر اطلاعات اعلامی به هیچ وجه مورد پذیرش نبوده و امکان پذیر
نمی باشد.

مهر و امضای مدیر دبیرستان / هنرستان

(پیوست شماره ۲)

بسمه تعالی
برگ اعلام انتقال دانش آموزان

شماره :

تاریخ :

محل الصاق عکس مشمول

وظیفه عمومی شهرستان - دفتر خدمات الکترونیک انتظامی پلیس +۱۰

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

شماره ملی:

سلام علیکم ،

با احترام ، به آگاهی می رساند دانش آموز مشمول ، جناب آقای فرزند
متولد/...../..... با شماره دانش آموزی در تاریخ/...../..... از واحد آموزشی با کد
انتقال گردیده و از تاریخ/...../..... در مقطع پایه مشغول به تحصیل شده است.

۱- خواهشمند است ضمن اصلاح نام واحد آموزشی و آدرس محل سکونت در سامانه جامع وظیفه عمومی برگ معافیت تحصیلی جدید را به
این واحد آموزشی ارسال فرمایند.

۲- آدرس محل سکونت جدید مشمول
کدپستی : تلفن محل سکونت جدید:

مهر و امضای رئیس دبیرستان / هنرستان

.....

.....

تذکر: این برگه صرفاً در زمان انتقال دانش آموز از یک شهرستان به شهرستان دیگر توسط واحد آموزشی شهرستان مقصد تکمیل شود و
توسط مشمول به دفتر خدمات الکترونیک انتظامی پلیس +۱۰ تحویل گردد.

پیوست (۳)